

Mijn column nummer 57

Veluwe in zak en as...

Kent u de term podzol? Dat is Russisch en betekent 'asgrond'. Het bodemtype dankt zijn naam aan een laag met een asgrijze kleur. Daaruit is alle ijzer verdwenen. Dat is voor een groot deel uitgespoeld naar het grondwater. Het komt uiteindelijk terecht in laaggelegen gronden. Die zijn te herkennen aan een roestbruine kleur.

Behalve ijzer zijn ook andere elementen uit de podzol verdwenen, bijvoorbeeld arsenicum. IJzer en arsenicum trekken in de bodem samen op. Bodems met veel ijzer hebben daarom altijd hoge gehalten aan arsenicum. De elementen zijn in zuurstofarme omstandigheden allebei beweeglijk. Met zuurstof in de buurt oxideren beide elementen en zijn ze onbeweeglijk geworden.

De meeste mensen slaat de schrik om het hart als ze van arsenicum in de bodem horen. Je zou dit een 'Agatha Christie effect' kunnen noemen. Met arsenicum kun je immers moorden plegen! Dat kan niet met ijzerrijke gronden. Het arsenicum zit daarin zo goed gebonden dat het geen kant op kan. Uitgebreide studies hebben bewezen dat je rustig groenten op dergelijke grond kunt kweken. Zelfs het opeten van die grond heeft geen schadelijk effect.

In deze Nieuwsbrief staat dat het opknappen van Veluwse beken stagneert vanwege ijzerrijk slib met arsenicum. Deze stagnatie is onnodig. Het beste wat met deze specie gedaan kan worden is het aan de kant leggen. Door de zuurstofrijke omstandigheden zal het arsenicum geen kwaad kunnen. Verbranden van het slib is niet aan te bevelen. Arsenicum verbrandt immers niet. Ook storten is niet aan te bevelen. Door de zuurstofarme omstandigheden in stortplaatsen zal het arsenicum juist vrij komen!

Uit dit vraagstuk blijkt nog eens hoe belangrijk het is onderscheid te maken tussen mobiele en immobiele verontreiniging, zoals het kabinet vorig jaar heeft gedaan.